

STANOVISKO GENERÁLNÍ ADVOKATKY

ELEANOR SHARPSTON

přednesené dne 6. prosince 2007¹

1. V projednávaných věcech má Soudní dvůr podruhé rozhodnout o kasačních opravných prostředcích podaných v rámci dlouhotrvajícího řízení, které se v zásadě týká obchodní a logistické podpory poskytnuté francouzskou poštou její dceřiné společnosti SFMI-Chronopost, která provozuje služby expresní pošty. Rozhodnutím 98/365/ES (dále jen „napadené rozhodnutí“) Komise určila, že uvedená podpora nepředstavuje státní podporu². Konkurentky SFMI-Chronopost podaly žalobu k Soudu prvního stupně (dále jen věc „Ufex I“) ³, který napadené rozhodnutí zrušil. V prvním řízení o kasačních opravných prostředcích (dále jen věc „Chronopost I“) ⁴ Soudní dvůr zrušil rozhodnutí Soudu prvního stupně a věc mu vrátil. V rámci tohoto řízení má Soudní dvůr rozhodnout o kasačních opravných prostředcích proti následnému rozsudku Soudu prvního stupně, kterým bylo napadené rozhodnutí znovu zrušeno (dále jen „napadený rozsudek“, rozsudek Ufex II) ⁵.

2. Důvody kasačních opravných prostředků podaných v projednávaných věcech se týkají i) složení Soudu prvního stupně v řízení, které

bylo rozhodnuto napadeným rozsudkem, ii) otázky, zda Soud prvního stupně rozhodoval o nepřijatelném žalobním důvodu, iii) jeho přezkoumání odůvodnění uvedeného Komisí ve napadeném rozhodnutí, a iv) jeho posouzení pojmu státní podpory ve vztahu k převodu zákazníkům na společnost SFMI-Chronopost.

Skutkové okolnosti a řízení

Skutkový základ sporu

3. Spor v projednávaných věcech vychází ze stížnosti podané Komisí v prosinci 1990. V napadeném rozsudku jsou skutkové okolnosti popsány takto:

1 — Původní jazyk: angličtina.

2 — Rozhodnutí Komise 98/365/ES ze dne 1. října 1997 o podpoře údajně poskytnutých Francií SFMI-Chronopost (Úř. věst. L 164, s. 37).

3 — Rozsudek Soudu ze dne 14. prosince 2000, Ufex a další v. Komise (T-613/97, Recueil, s. II-4055).

4 — Rozsudek ze dne 3. července 2003, Chronopost a další v. Ufex a další (C-83/01 P, C-93/01 P a C-94/01 P, Recueil, s. I-6993).

5 — Rozsudek ze dne 7. června 2006, Ufex a další v. Komise (T-613/97, Sb. rozh. s. II-1531).

„(2) Francouzská pošta (dále jen ‚La Poste‘), která působí jako zákonem stanovený monopol v odvětví běžných zásilek, tvořila do konce roku 1990 nedílnou součást francouzského systému správních orgánů. Od 1. ledna 1991 byla uspořádána v souladu s ustanoveními

- zákonu 90-568 ze dne 2. července 1990 o organizaci veřejné služby pošt a telekomunikací (JORF ze dne 8. července 1990, s. 8069, dále jen „zákon 90-568“) jako veřejnoprávní korporace. Tento zákon ji opravňuje k výkonu určitých činností otevřených hospodářské soutěži, zejména odesílání expresní pošty.
- (3) Société française de messagerie internationale (dále jen „SFMI“) je společností soukromého práva, které bylo od konce roku 1985 svěřeno poskytování služeb expresní pošty La Poste.^[6] Tento podnik byl založen se základním kapitálem 10 milionů francouzských franků (FRF) (přibližně 1 524 490 eur) rozděleným mezi Sofipost (66 %), finanční společnost vlastněnou ze 100 % La Poste, a TAT Express (34 %), dceřinou společností letecké společnosti Transport aérien transrégional (dále jen „TAT“).
- (4) Podmínky provozování expresní poštovní služby a její uvedení na trh, které SFMI zajišťovala pod názvem EMS/Chronopost, byly stanoveny pokynem francouzského ministerstva pošt a telekomunikací ze dne 19. srpna 1986. Podle tohoto pokynu měla La Poste poskytovat SFMI logistickou a obchodní podporu. Smluvní vztahy mezi La Poste a SFMI se řídily úmluvami, z nichž první je z roku 1986.
- (5) V roce 1992 byla struktura expresní poštovní činnosti provozované SFMI změněna. Sofipost a TAT založily novou společnost, Chronopost SA, ve které stále Sofipost vlastnil 66 % a TAT 34 % akcií. Společnost Chronopost, která měla do 1. ledna 1995 výhradní přístup k síti La Poste, se soustředila na vnitrostátní expresní poštu. SFMI byla získána GD Express Worldwide France, dceřinou společností společného mezinárodního podniku, ve kterém se spojily australská společnost TNT a pošty z pěti zemí, přičemž spojení bylo povoleno rozhodnutím Komise ze dne 2. prosince 1991 (Věc IV/M.102 – TNT/Canada Post, DBP Postdienst, La Poste, PTT Poste a Sweden Post) (Úř. věst. C 322, s. 19). SFMI si ponechala výkon mezinárodní expresní poštovní činnosti, užívajíc Chronopost jako zprostředkovatele a poskytovatele mezinárodních zasilatelských služeb zpracovávaných ve Francii (dále jen „SFMI-Chronopost“)^[7].
- (6) Francouzský odborový svaz mezinárodní expresní pošty (SFEI), jehož nástupcem je Francouzský svaz expresní pošty (UFEX) a tři ostatní žalobkyně členkami, je profesním odborovým svazem francouzského práva, v němž jsou sdruženy téměř všechny společnosti poskytující expresní poštovní služby, jež jsou konkurentkami SFMI-Chronopost.

7 — V tomto stanovisku, stejně jako ve napadeném rozhodnutí, bude používáno označení „SFMI-Chronopost“ i v případech, kdy bude dotčena pouze jedna z obou společností. Stejný způsob označování byl použit i v rozsudcích uvedených v poznámkách pod čarou 3 až 5.

6 — Tato společnost vykonávala činnost pod názvem Postadex.

(7) SFEI předložil Komisi dne 21. prosince 1990 stížnost zejména z důvodu, že logistická a obchodní podpora poskytnutá La Poste společností SFMI v sobě zahrnuje státní podporu ve smyslu článku 92 Smlouvy o ES (nyní po změně článek 87 ES). Ve stížnosti byla zejména vytýkána skutečnost, že úplata zaplacená SFMI za podporu poskytnutou La Poste neodpovídá obvyklým tržním podmínkám. Rozdíl mezi cenou na trhu a cenou skutečně zaplacenou SFMI za získání takových služeb představuje státní podporu. Za účelem vyhodnocení částky podpory v období let 1986–1989 byla ke stížnosti připojena hospodářská studie vypracovaná na žádost SFEI poradní společností Braxton associés.

(8) Komise informovala SFEI o odložení jeho stížnosti dopisem ze dne 10. března 1992. Dne 16. května 1992 podaly SFEI a další podniky proti tomuto rozhodnutí žalobu na neplatnost k Soudnímu dvoru. Po rozhodnutí Komise ze dne 9. července 1992 o zrušení rozhodnutí ze dne 10. března 1992 Soudní dvůr rozhodl o nevydání rozhodnutí ve věci samé (usnesení Soudního dvora ze dne 18. listopadu 1992, SFEI a další v. Komise, C-222/92, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí).“

4. Kromě stížnosti Komisi „SFEI a další podniky podaly dne 16. června 1993 proti SFMI, Chronopost, La Poste a dalším žalobu k obchodnímu soudu v Paříži. Byla k ní připojena druhá studie společnosti Braxton associés, která aktualizovala údaje uvedené v první studii a prodloužila období vyčíslení podpory do konce roku 1991. Rozhodnutím

ze dne 5. ledna 1994 položil obchodní soud v Paříži Soudnímu dvoru několik předběžných otázek k výkladu článku 92 Smlouvy a článku 93 Smlouvy o ES (nyní článek 88 ES), z nichž jedna se týkala pojmu ‚státní podpora‘ za okolností projednávané věci. Francouzská vláda Soudnímu dvoru jako přílohu svého vyjádření ze dne 10. května 1994 předložila hospodářskou studii vypracovanou společností Ernst & Young. Rozsudkem [SFEI a další⁸] Soudní dvůr rozhodl, že ‚[p]oskytnutí logistické a obchodní podpory veřejným podnikem jeho dceřiným společností soukromého práva, jež vykonávají činnost otevřenou volné hospodářské soutěži, může představovat státní podporu ve smyslu článku 92 Smlouvy, pokud je úplata přijatá jako protiplnění nižší než úplata, která by byla požadována za obvyklých tržních podmínek‘ (bod 62)⁹.

Řízení před Komisí a napadené rozhodnutí

5. V roce 1993 si Komise od Francie vyžádala a obdržela další informace. V březnu 1996 oznámila uvedenému členskému státu, že zahajuje řízení podle čl. 93 odst. 2 Smlouvy o ES (nyní čl. 88 odst. 2 ES) o podpořích údajně poskytnutých Francií společností SFMI-Chronopost. Dne 17. července

8 — Rozsudek ze dne 11. července 1996 (C-39/94, Recueil, s. I-3547). Tento rozsudek budu nadále označovat jako rozsudek SFEI.

9 — Bod 10 napadeného rozsudku.

1996 zveřejnila formální sdělení o zahájení řízení¹⁰.

do řízení jako vedlejší účastnice na podporu Komise.

6. Dne 17. srpna 1996 SFEI předložila Komisi vyjádření ke sdělení a přiložila k němu hospodářskou studii vypracovanou Bain & Co¹¹. Francie ke své odpovědi připojila hospodářskou studii vypracovanou Deloitte Touche Tohmatsu.

9. Věc byla přidělena čtvrtému rozšířenému senátu Soudu prvního stupně a byl určen soudce zpravodaj.

7. Dne 1. října 1997 Komise přijala napadené rozhodnutí. V článku 1 je uvedeno, že „[l]ogistická a obchodní podpora poskytnutá [La Poste] [její] dceřiné společnosti SFMI-Chronopost [a další vytýkaná opatření] nepředstavují státní podporu ve prospěch SFMI-Chronopost“.

10. Žalobkyně se dovolávaly čtyř žalobních důvodů na zrušení, které vycházely z i) porušení práv obhajoby, ii) nedostatečného odůvodnění, iii) nesprávných skutkových zjištění a zjevně nesprávného posouzení a iv) nerespektování Komisí pojmu „státní podpora“ jednak tím, že v analýze úplaty za podporu poskytnutou La Poste společností SFMI-Chronopost nezhlednila obvyklé tržní podmínky, a jednak tím, že z tohoto pojmu vyloučila různá opatření, jimiž byla SFMI-Chronopost údajně zvýhodněna.

Rozsudky Ufex I¹² a Chronopost I¹³

8. Žalobou podanou Soudu prvního stupně dne 30. prosince 1997 se Ufex, DHL International, Federal Express a CRIE domáhaly zrušení napadeného rozhodnutí. Francie, La Poste a Chronopost následně vstoupily

11. Soud prvního stupně přijal první část čtvrtého žalobního důvodu a zrušil článek 1 napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž v něm bylo rozhodnuto, že logistická a obchodní podpora poskytnutá La Poste společností SFMI-Chronopost nepředstavuje státní podporu. Soud prvního stupně nepovažoval za nezbytné zabývat se druhou částí čtvrtého žalobního důvodu či jinými žalobními důvody v rozsahu, ve kterém se týkaly logistické a obchodní podpory poskytnuté La Poste společností SFMI-Chronopost. Zejména nebylo na místě přezkoumávat druhý žalobní důvod. První žalobní důvod a části třetího žalobního důvodu, které se netýkaly výtek přezkoumávaných v rámci čtvrtého žalobního důvodu, byly zamítnuty.

10 — Úř. věst. C 206, s. 3.

11 — Rozšířila rovněž působnost své stížnosti z prosince 1990 na některé skutečnosti, které se netýkají kasačního opravného prostředku v projednávané věci.

12 — Uvedený v poznámce pod čarou 3.

13 — Uvedený v poznámce pod čarou 4.

12. Návrhy doručenými kanceláří Soudního dvora postupně dne 19. a dne 23. února 2001 podaly Chronopost, La Poste a Francie kasační opravné prostředky proti rozsudku Ufex I.

13. Navrhovatelky se dovolávaly několika důvodů kasačního opravného prostředku, přičemž v rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku tvrdily, že Soud prvního stupně tím, že nesprávně vyložil pojem „obvyklé tržní podmínky“ použitý v rozsudku SFEI, porušil čl. 92 odst. 1 Smlouvy o ES (nyní čl. 87 odst. 1 ES). V bodu 75 rozsudku Ufex I Soud prvního stupně určil, že Komise měla přinejmenším ověřit, že protiplnění přijaté La Poste bylo srovnatelné s protiplněním vyžadovaným soukromou finanční společností nebo soukromou skupinou podniků, jež nepůsobí ve vyhrazeném odvětví.

14. Soudní dvůr rozhodl, že došlo k nesprávnému právnímu posouzení, neboť byla přehlédnuta skutečnost, že La Poste se nachází ve velmi odlišné situaci od situace soukromoprávního podniku, který působí za obvyklých tržních podmínek. Jako subjekt pověřený službou obecného hospodářského zájmu ve smyslu čl. 90 odst. 2 Smlouvy o ES (nyní čl. 86 odst. 2 ES) se La Poste musela vybavit, nebo musela být vybavena infrastrukturou a značnými zdroji, které jí umožňují poskytovat základní poštovní služby všem uživatelům, včetně oblastí, ve kterých ceny nepokrývaly náklady vzniklé poskytováním dotčené služby. Vytvoření a udržování sítě La Poste tedy neodpovídalo čistě komerčnímu přístupu a soukromá společnost by je nikdy nepodstoupila. Mimoto poskytnutí logistické a obchodní podpory spočívalo právě v poskytnutí této sítě. Bylo s ním tedy

neoddělitelně spojeno. Soudní dvůr došel k následujícímu závěru:

„(38) Za těchto podmínek bez jakékoli možnosti srovnání situace La Poste se situací soukromé skupiny podniků působících ve vyhrazeném odvětví musí být ‚obvyklé tržní podmínky‘, které jsou nutně hypotetické, posouzeny s ohledem na objektivní a ověřitelné skutečnosti, které jsou k dispozici.

(39) V daném případě mohou představovat takové objektivní a ověřitelné skutečnosti náklady vynaložené La Poste na poskytnutí logistické a obchodní podpory její dceřiné společnosti.

(40) Na základě toho může být vyloučena existence státní podpory ve prospěch SFMI-Chronopost, pokud je jednak prokázáno, že vyžadované protiplnění náležitě pokrývá veškeré dodatečné proměnlivé náklady vynaložené na poskytnutí logistické a obchodní podpory, příslušný podíl na fixních nákladech vzniklých používáním poštovní sítě, jakož i přiměřený výnos vlastního kapitálu v rozsahu, v jakém je použit na konkurenční činnosti SFMI-Chronopost, a pokud jednak nic nenasvědčuje tomu, že tyto částky byly podhodnoceny nebo stanoveny svévolně.“

15. Soudní dvůr tedy došel k závěru, že první důvod kasačního opravného prostředku je opodstatněný. Zrušil rozsudek Ufex I, aniž by se zabýval dalšími důvody kasačního opravného prostředku, a vrátil věc Soudu prvního stupně.

*Napadený rozsudek*¹⁴

16. Po vrácení Soudu prvního stupně byla věc nejdříve přidělena čtvrtému rozšířenému senátu a byl určen stejný soudce zpravodaj jako ve věci Ufex I. Vzhledem ke změně složení senátů Soudu prvního stupně rozhodnutím ze dne 13. září 2004¹⁵ byl soudce zpravodaj přidělen k třetímu rozšířenému senátu, kterému byla v důsledku toho projednávaná věc přidělena.

17. Žalobkyně se v zásadě dovolávaly druhého, třetího a čtvrtého žalobního důvodu vzneseného v průběhu řízení, které bylo rozhodnuto rozsudkem Ufex I¹⁶. V první části čtvrtého žalobního důvodu nyní uplatňují porušení pojmu „obvyklé tržní podmínky“ tak, jak vyplývá z rozsudku Chronopost I.

18. Řeči účastnic řízení a jejich odpovědi na otázky položené Soudem prvního stupně byly vyslechnuty při jednání konaném dne 15. června 2005.

19. Soud prvního stupně přijal druhý žalobní důvod (nedostatečné odůvodnění) a výtku uvedenou ve druhé části čtvrtého žalobního důvodu týkající se převodu Postadex. Ostatní výtky, kromě těch, které jsou uvedeny v první části čtvrtého žalobního důvodu, jež shledal nepřezkoumatelnými, zamítl. Napadené rozhodnutí zrušil v rozsahu, v němž toto určovalo, že ani logistická a obchodní podpora poskytnutá La Poste její dceřiné společnosti SFMI-Chronopost, ani převod Postadex nepředstavují státní podporu ve prospěch SFMI-Chronopost.

Ke kasačním opravným prostředkům

20. Návrhy došlými kanceláři Soudního dvora postupně dne 4. a 7. srpna 2006 Chronopost (věc C-341/06 P) a La Poste (věc C-342/06 P) podaly kasační opravné prostředky proti rozsudku Soudu prvního stupně. Navrhovatelky navrhují, aby Soudní dvůr zrušil napadený rozsudek a uložil žalobkyním náhradu všech nákladů řízení. Chronopost rovněž navrhuje, aby Soudní dvůr vydal konečný rozsudek ve věci a potvrdil legitimitu napadeného rozhodnutí.

14 — Uvedený v poznámce pod čarou 5.

15 — Úř. věst. C 251, s. 12.

16 — Viz bod 10 tohoto stanoviska.

21. Ufex, DHL Express (France) (dříve DHL International), Federal Express International (France) a CRIE (v likvidaci) předložily společnou kasační odpověď ke každému kasačnímu opravnému prostředku. Francie ani Komise kasační odpověď nepředložily¹⁷. Podle článku 117 jednacího řádu předseda Soudního dvora povolil Chronopost a La Poste předložit repliku k otázkám nepřístupnosti. Ufex poté předložila dupliku.

vodajem v řízení, které bylo rozhodnuto rozsudkem Ufex I.

Relevantní předpisy

22. Oba kasační opravné prostředky byly spojeny usnesením předsedy Soudního dvora ze dne 18. dubna 2007.

Jednací řád Soudního dvora

23. Jednání nebylo požadováno a nekonalo se.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku: Porušení procesních pravidel ohledně složení soudu

25. Článek 42 odst. 2 stanoví, že „[n]ové důvody nelze předkládat v průběhu řízení, ledaže by se zakládaly na právních a skutkových okolnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení“.

24. Navrhovatelky uplatňují porušení jejich práva na spravedlivý proces, neboť soudce zpravodaj v řízení ukončeném napadeným rozsudkem, byl rovněž soudcem zpra-

26. Na základě článku 118 se čl. 42 odst. 2 použije na řízení před Soudním dvorem o kasačním opravném prostředku proti rozhodnutí Soudu prvního stupně.

¹⁷ — Účastníky řízení, kteří předložili společnou odpověď, nazývám „Ufex“.

27. Článek 48 odst. 2 odpovídá čl. 42 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora a má stejné znění.

28. Článek 118 stanoví:

„1. Zruší-li Soudní dvůr rozsudek nebo usnesení senátu, předseda Soudu může přidělit věc jinému senátu složenému ze stejného počtu soudců.

2. Zruší-li Soudní dvůr rozsudek nebo usnesení vydané Soudem zasedajícím v plénu nebo ve velkém senátu, věc je přidělena tomu soudnímu kolegiu, které zrušené rozhodnutí vydalo.

2a. Zruší-li Soudní dvůr rozsudek nebo usnesení vydané samosoudcem, předseda Soudu přidělí věc senátu složenému ze tří soudců, jehož členem není uvedený soudce.

[...]“

29. Navrhovatelky tvrdí, že ačkoli Společenství jako takové není stranou Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP“), je povinno respektovat práva zaručená EÚLP. Právo na nezávislý a nestranný soud je nedílnou součástí práva na spravedlivý proces podle článku 6 EÚLP. Zjevná (objektivní) podjatost postčuje k porušení uvedeného práva a vzniká v případě, že složení soudu vznáší legitimní pochybnosti o jeho nestrannosti. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva i francouzských soudů vyplývá, že účast stejného soudce v následném řízení takové pochybnosti vznáší. La Poste má za to, že čl. 118 odst. 1 a 2a jednacího řádu Soudu prvního stupně naznačují, že by soudci neměli znovu rozhodovat ve věcech, ve kterých se podíleli na vydání prvního rozhodnutí.

30. Ufex ve svých kasačních odpovědích argumentuje, že uvedený důvod je nový, a není tedy podle jednacího řádu Soudního dvora přípustný. Dopisy kanceláře Soudu prvního stupně byly navrhovatelky informovány o složení soudu před jednáním a jméno soudce zpravodaje bylo uvedeno ve zprávě k jednání. Navrhovatelky nicméně nevznesly před uvedeným soudem žádné námitky.

Z rozsudku Petrides¹⁸ vyplývá, že účastník řízení se nemůže v řízení o kasačním opravném prostředku dovolávat procesních záruk, jichž se výše uvedeným způsobem vzdal.

o otázku veřejného pořádku, kterou Soudní dvůr musí vznést z úřední moci.

31. Pokud jde o podstatu předmětného důvodu kasačního opravného prostředku, Ufex zaprvé tvrdí, že složení Soudu prvního stupně při rozhodování o napadeném rozsudku odpovídalo článku 118 jednacího řádu Soudu prvního stupně, pokud jde o složení Soudu prvního stupně ve věci vrácené Soudním dvorem po zrušení předchozího rozhodnutí. K neutralizaci jakéhokoliv nebezpečí podjatosti navíc slouží zásada kolegiality, kterou se řídí složení soudních orgánů Společenství. Zadruhé, uvedená pravidla Společenství neporušují čl. 6 odst. 1 EÚLP. Ufex uvádí, že Evropský soud pro lidská práva řeší uvedenou otázku případ od případu a nestanovil žádnou obecnou zásadu, podle níž soudce nemůže rozhodovat ve stejné věci v následných řízeních. Zatřetí, uvedená pravidla odpovídají rozmanitým tradicím členských států. Je navíc v zájmu řádné správy soudnictví Společenství, aby ve složité věci vrácené Soudu prvního stupně byla zachována osoba soudce zpravodaje.

32. Ve svých replikách navrhovatelky zpochybňují námitku nepřípustnosti vznesenou Ufex. Chronopost má za to, že uvedená námitka je irelevantní, neboť porušení práva na nestranný soud představuje porušení podstatné procesní náležitosti. Jedná se tedy

33. Navrhovatelky tvrdí, že námitka nepřípustnosti je v každém případě neopodstatněná. Předmětný důvod kasačního opravného prostředku nemohl být uplatněn před doručením napadeného rozsudku. Důvody kasačního opravného prostředku jsou z podstaty věci nové v tom smyslu, že napadají napadený rozsudek. Právo na nestranný soud je nezczizitelné a nelze se jej vzdát podobně jako procesní záruky. Navrhovatelky dále tvrdí, že neexistuje žádný postup upravující zpochybnění složení Soudu prvního stupně ani podání námitek proti konkrétnímu soudci. Chronopost konečně tvrdí, že dopisy kanceláře Soudu prvního stupně neobsahovaly jména soudců v senátech a že neobdržela kopii zprávy k jednání.

34. Ve svých duplikách Ufex argumentuje, že tvrzení, že předmětný důvod kasačního opravného prostředku je otázkou veřejného pořádku, je samo o sobě novým důvodem. Vzhledem k tomu, že nedošlo k porušení základního práva, je tento argument rovněž irelevantní. Navrhovatelky mohly uvedený důvod uplatnit před Soudem prvního stupně podle čl. 48 odst. 2 jednacího řádu Soudu prvního stupně. Důvody kasačního opravného prostředku nejsou nutně nové, protože mají být vzneseny k otázkám projednávaným před soudem nižšího stupně. Pokud jsou nové, čl. 42 odst. 2 jednacího řádu Soud-

18 — Rozsudek ze dne 9. září 1999, Petrides (C-64/98 P, Recueil, s. I-5187, bod 32).

ního dvora se na kasační opravné prostředky použije na základě jeho článku 118. Ufex rovněž konstatuje, že Chronopost mělo být známo složení senátů Soudu prvního stupně, neboť byly zveřejněny v Úředním věstníku¹⁹.

Posouzení

35. Pokud jde o přípustnost, je namíste připomenout, že Chronopost a La Poste vstoupily do řízení před Soudem prvního stupně na podporu Komise.

36. Podle článku 40 statutu Soudního dvora může vedlejší účastník podporovat pouze návrhová žádání jednoho z účastníků řízení. Soudy Společenství vykládají toto omezení v tom smyslu, že brání vedlejšímu účastníkovi vznášet argumenty nebo důvody, jež se úplně liší od návrhových žádání, která jsou základem sporu mezi žalobcem a žalovaným²⁰.

19 — Viz poznámku pod čarou 15.

20 — Viz rozsudek ze dne 17. března 1993, Komise v. Rada (C-155/91, Recueil, s. I-939, body 23 a 24), a rozsudek Soudu ze dne 14. prosince 2006, Technische Glaswerke Ilmenau v. Komise (T-237/02, Sb. rozh. s. II-5131, bod 97 a uvedená judikatura). Posledně jmenovaný rozsudek byl napaden kasačním opravným prostředkem, který je v současné době projednáván (C-139/07 P), avšak nikoli v této otázce.

37. Tvrzené porušení procesních pravidel z důvodu složení Soudu prvního stupně nemá žádnou souvislost s důvody vznesenými před uvedeným soudem Komisí. Chronopost a La Poste tedy nebyly oprávněny vznést uvedený důvod před Soudem prvního stupně.

38. Dále je namíste položit si otázku, zda Komise sama mohla vznést takový důvod v řízení před Soudem prvního stupně.

39. Podle čl. 48 odst. 2 jednacího řádu Soudu prvního stupně nové důvody nelze předkládat v průběhu řízení, ledaže by se zakládaly na právních a skutkových okolnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení. Soud prvního stupně používá při rozhodování o otázce, zda okolnosti „vyšly najevo“ v průběhu řízení, objektivní kritérium, a to zda se účastník řízení mohl o těchto okolnostech dozvědět dříve²¹.

40. Složení senátu Soudu prvního stupně, kterému byla uvedená věc přidělena po jejím vrácení Soudním dvorem, je zjevně okolností, která nemohla vyjít najevo před zahájením řízení. Podle čl. 48 odst. 2 jednacího řádu Soudu prvního stupně by tedy Komise byla oprávněna vznést nový důvod za účelem napadení složení senátu.

21 — Viz rozsudek ze dne 8. března 2007, France Télécom v. Komise (T-340/04, Sb. rozh. s. II-573, bod 164 a uvedená judikatura).

41. Komise navíc měla objektivně možnost tak učinit. Složení senátu, kterému byla věc přidělena, bylo sděleno účastníkům řízení. Změny ve složení senátů Soudu prvního stupně v roce 2004 byly zveřejněny v Úředním věstníku. Složení senátů bylo rovněž zveřejněno na internetové stránce Soudního dvora. Jméno soudce zpravodaje je uvedeno ve zprávě k jednání zaslané účastníkům řízení před jednáním. Konečně, složení soudu a jméno soudce zpravodaje jsou jasně uvedeny na oznámení o jednání ve věci, které je vyvěšeno před soudní síní.

42. Komise tedy objektivně měla možnost vědět v průběhu řízení před Soudem prvního stupně, že soudce zpravodaj ve věci Ufex I je členem senátu v řízení v projednávaných věcech po jejich vrácení Soudu. Z napadeného rozsudku ani ze spisu však nevyplývá, že by Komise vznesla jakoukoli námitku.

43. V rozsudku *Petrides*²² Soudní dvůr odmítl důvod kasačního opravného prostředku, jímž účastník řízení uplatňoval porušení zásady *audi alteram partem* a zásady „rovnosti zbraní“, neboť navrhovatel tuto okolnost neuplatnil před Soudem prvního stupně, ačkoli tak mohl učinit; vzdal se tak procesní záruky.

44. V projednávané věci by Komise obdobně nebyla oprávněna vznést námitku týkající se složení Soudu prvního stupně jako důvod kasačního opravného prostředku. Komise mohla namítnout složení senátu před soudem nižšího stupně. Tím, že tak neučinila, se vzdala procesní záruky a tuto otázku by nyní nebyla oprávněna znovu nastolit.

45. Mám za to, že by bylo v rozporu s rozhodnutím Soudního dvora ve věci *Petrides* a článkem 40 statutu Soudního dvora, pokud by vedlejší účastník, který vstoupil do řízení v prvním stupni, mohl uplatnit v řízení o kasačním opravném prostředku důvod, který účastník jím podporovaný neuplatnil před soudem nižšího stupně.

46. Je třeba přiznat, že tento závěr je založen na spíše formální analýze postavení vedlejšího účastníka. Z koncepčního hlediska nemám za to, že by bylo namíste tvrdit, že vedlejší účastník *nemá* právo na spravedlivý proces, i pokud se nejedná o jeho vlastní proces. V souladu s článkem 40 statutu Soudního dvora má nutně zájem na výsledku řízení (jinak by mu nebylo umožněno vstoupit do řízení). Chronopost a La Poste navíc již nejsou vedlejšími účastníky, nýbrž navrhovatelkami v řízení před Soudním dvorem. Článek 6 odst. 1 EÚLP zaručuje *každému* právo na spravedlivý proces, ve kterém se „rozhodne o jeho občanských právech nebo

22 — Uvedený v poznámce pod čarou 18. Viz rovněž bod 33 stanoviska generálního advokáta Ruiz-Jaraba Colomera.

závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu“²³.

47. Mám navíc za to, že pokud Soudní dvůr rozhodne, že Chronopost a La Poste mohly samy vznést námitku proti složení Soudu prvního stupně před Soudem i při neexistenci námitky ze strany Komise, je třeba mít za to, že z důvodů uvedených v bodech 40 až 43 výše se tohoto práva vzdaly.

48. Mám tedy za to, že první důvod kasačního opravného prostředku je nepřipustný.

49. Pokud jde o argument navrhovatelek, že jimi uplatňovaný důvod musí být v každém případě přezkoumán Soudním dvorem, neboť vznáší otázku veřejného pořádku, nesouhlasím s Ufex, že tento argument sám o sobě představuje nový důvod. Tento argument byl uplatněn jako odpověď na námitku nepřipustnosti vznesenou Ufex.

50. Vzhledem k tomu nesouhlasím s tvrzením navrhovatelek.

51. Jejich argument je založen na judikatuře, z níž vyplývá, že v případě, kdy takový správní orgán, jako je Komise, odepře zúčastněným stranám možnost odpovědět nebo se vyjádřit před přijetím správního aktu, dochází k porušení podstatné procesní náležitosti²⁴.

52. Rozsudek Petrides však představuje jednoznačnou judikaturu, podle níž žalobce, který v průběhu soudního řízení neuplatní svá práva obhajoby, má-li k tomu možnost, se takových práv nemůže později dovolávat. Soudní dvůr v uvedené věci nepovažoval za nutné zabývat se námitkou žalobce i bez návrhu.

53. Zásady, jejichž porušení uplatňoval žalobce ve věci Petrides, jsou stejně tak součástí práva na spravedlivý proces, jako práva na nestranný soud: zásady *audi alteram partem* a *nemo iudex in sua causa* totiž představují dva pilíře zásady spravedlnosti. Nevidím tedy žádný důvod, proč by Soudní dvůr měl postupovat v projednávané věci jinak.

54. Pokud by se Soudní dvůr nicméně rozhodl uvedený důvod připustit, mám za to, že je třeba jej zamítnout jako neopodstatněný.

23 — Viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 31. května 2005, Antunes Rocha v. Portugalsko, *Sbírka rozsudků a rozhodnutí*, bod 43. V uvedeném rozsudku ESLP rozhodl, že čl. 6 odst. 1 EÚLP je použitelný ve věci, kdy žalobkyně, která navrhla zahájení trestního řízení proti státnímu orgánu, jež byl jejím bývalým zaměstnavatelem, a která se zúčastnila uvedeného řízení jako „assistente“, tímto prokázala svůj zájem na odsouzení obviněného a na náhradě vzniklé škody.

24 — Rozsudek ze dne 7. května 1991, Interhotel v. Komise (C-291/89, Recueil, s. I-2257, body 14 až 17), a rozsudek Soudu ze dne 10. května 2001, Kaufring a další v. Komise (T-186/97, T-187/97, T-190/97 až T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97 až T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 a T-147/99, Recueil, s. II-1337, body 134 a 135).

55. Zaprvé, nedošlo k žádnému zjevnému porušení podstatné procesní náležitosti. Článek 118 odst. 1 jednacího řádu Soudu prvního stupně nezakazuje, aby v následném řízení ve věci, která byla vrácena Soudu, rozhodoval stejný senát. Naproti tomu lze uvést zcela rozdílné ustanovení čl. 118 odst. 2a, podle něhož soudce nemůže rozhodovat ve věci vrácené Soudu, v níž rozhodoval jako samosoudce. Z jednacího řádu Soudu prvního stupně rovněž nijak nevyplývá, že by stejný soudce nemohl působit jako soudce zpravodaj ve věci vrácené Soudu na základě kasačního opravného prostředku. Článek 118 odst. 2 totiž konkrétně vyžaduje, aby vrácená věc byla přidělena velkému senátu (nebo samozřejmě plénu) ve stejném složení.

56. Navrhovatelky zadruhé neuplatňují skutečnou (subjektivní) podjatost. Uplatňují pouze (objektivní) podjatost související se složením senátu Soudu prvního stupně, kterému byla uvedená věc přidělena po jejím vrácení Soudním dvorem.

57. Navrhovatelky správně uvádějí, že ačkoli Společenství není stranou EÚLP, čl. 6 odst. 2 Smlouvy o EU stanoví, že „[u]nie ctí základní práva zaručená EÚLP [...]“. EÚLP má navíc zvláštní význam jako zdroj inspirace, pokud jde o základní práva, jejichž dodržování

Soudní dvůr zajišťuje²⁵. Článek 6 odst. 1 EÚLP, který zaručuje právo na nestranný proces, patří mezi taková základní práva.

58. Pokud jde o objektivní podjatost, která vzniká v případě, kdy existují legitimní pochybnosti o nestrannosti soudu, Evropský soud pro lidská práva rozhodl, že „z povinnosti zachovat nestrannost *nelze* obecně dovozovat, že by soud vyššího stupně, který zruší rozhodnutí správního nebo soudního orgánu, byl povinen věc vrátit buď odlišnému orgánu nebo odlišně složenému oddělení původního orgánu“²⁶. Účast stejného soudce v následném řízení ve stejné věci může vést k odůvodněným pochybnostem ohledně nestrannosti pouze ve spojení s jinými faktory²⁷. Žádný takový další faktor není v projednávané věci uplatňován.

25 — Viz, například, rozsudek ze dne 27. června 2006, Parlament v. Rada (C-540/03, Sb. rozh. s. I-5769, bod 35 a uvedená judikatura).

26 — Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 16. července 1971, Ringeisen v. Rakousko, bod 97 (kurziva provedena autorkou tohoto stanoviska). V uvedené věci skutečnost, že se dva členové senátu, který rozhodoval o věci vrácené soudem vyššího stupně, podíleli na vydání prvního rozhodnutí, nepředstavovala důvod pro legitimní podezření. ESLP došel k podobnému závěru ve věci Diennet v. Francie (rozsudek ze dne 26. září 1995, Série A č. 325-A, s. 17, bod 38), kde se tři ze sedmi soudců v dotčeném řízení podíleli na vydání prvního rozhodnutí. V rozsudku ze dne 10. srpna 2006, Schwarzenberger v. Německo, bod 42, ESLP uvedl rozsudky, ve kterých se použila stejná zásada v obdobných situacích, jako jsou rozhodnutí v přípravném řízení.

27 — V rozsudku ze dne 7. srpna 1996, Ferantelli a Santangelo v. Itálie, *Sbírka rozsudků a rozhodnutí* 1996-III, s. 937, body 58 až 60, kterého se dovolávají navrhovatelky, Evropský soud pro lidská práva určil, že obavy z podjatosti jsou objektivně odůvodněné, neboť vznikají v důsledku spojení dvou okolností, z nichž jedna byla skutečností, že soudce ve věci žalobců dříve odsoudil spolupachatele žalobců.

59. Soudci samotného Evropského soudu pro lidská práva se navíc mohou při určitých příležitostech účastnit následného řízení ve stejné věci. Pokud je rozsudek senátu postoupen velkému senátu podle článku 43 EÚLP, mohou být členy velkého senátu předseda postupujícího senátu a soudce, který je členem daného státu (avšak žádný jiný soudce postupujícího senátu)²⁸. Jsou známy i případy, kdy soudci rozhodující v obou řízeních změnili svůj názor²⁹.

k existence ústavní tradice *společné* členským státům.

61. Mám tedy za to, že pokud (*quod non*) je první důvod kasačního opravného prostředku přípustný, je nicméně neopodstatněný.

60. Navrhovatelky konečně uvádějí, že čl. 6 odst. 2 EU rovněž vyžaduje, aby unie ctěla základní práva vyplývající z ústavních tradic společných členským státům. Zdůrazňují, že ve Francii musí být soudy, kterým je věc vrácena, složeny odlišně od soudu, který projednával věc poprvé. Ufek namítá, že toto pravidlo neplatí v Německu, Španělsku ani Spojeném království. Mám za to, že situace v jednom státě nepostačuje k prokázání

K druhému důvodu kasačního opravného prostředku: Porušení procesních pravidel tím, že Soud prvního stupně neposoudil námitku nepřipustnosti vznesenou La Poste a že rozhodl ve věci samé na základě nepřipustného důvodu

Argumenty účastníků řízení

28 — Článek 27 odst. 3 EÚLP. Viz dále Mowbray, A. R., „An Examination of the Work of the Grand Chamber of the European Court of Human Rights“, Public Law, 2007, 3, s. 507, zejména s. 519 a násl.

29 — Viz, například, rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 15. prosince 2005, Kyprianou v. Kypr, *Sbírka rozsudků a rozhodnutí* 2005-XIII, který se týkal tvrzení o podjatosti soudce. Soudce Costa (nyní předseda Evropského soudu pro lidská práva), který byl předsedou senátu, jenž vydal první rozsudek, změnil při řízení před velkým senátem svůj názor ohledně dvou otázek. Ve svém částečném separátním votu se zabývá otázkou, zda se soudci, kteří rozhodují ve dvou následných řízeních, mají držet svého původního stanoviska. Uvádí, že „[...] vše závisí na konkrétních okolnostech věci [...] a na větší či menší tvrdohlavosti soudce (nebo jeho schopnosti znovu uvážit své předchozí závěry); to opět závisí na konkrétním případě, nebo spíše na povaze toho kterého soudce“. Dochází k závěru (vcelku s potěšením), že vrácení dotčené věci „podepřelo má stanoviska a přitom mi je umožnilo opravit: vždy se lze zlepšovat (nebo přínejmenším jednat méně špatně [...])“.

62. La Poste zaprvé tvrdí, že ve svém písemném vyjádření uvedla, že výtky Ufek týkající se převodu Postadex představuje nový důvod a že Soud prvního stupně nerozhodl o tom, zda je v důsledku této skutečnosti nepřipustná. La Poste zadruhé argumentuje, že jelikož byl uvedený důvod nový, Soud prvního stupně se jím neměl v žádném případě zabývat.

63. Ufek má za to, že první část předmětného důvodu kasačního opravného prostředku uplatňovaného La Poste je zmatečná

a nepřesná, a tudíž nepřijatelná. Pokud jde o věc samou, Ufex tvrdí, že Soud prvního stupně není povinen rozhodnout o námitce nepřijatelnosti vznesené vedlejším účastníkem, pokud není taková námitka vznesena stranou žalovanou. Pokud jde o druhou část předmětného důvodu kasačního opravného prostředku La Poste, důvod uplatňovaný Ufex nebyl nový, nýbrž byl vznesen v její žalobě v prvním řízení.

Posouzení

64. Pokud jde o první část tohoto důvodu kasačního opravného prostředku, z judikatury Soudního dvora zjevně vyplývá, že vedlejší účastník nemá možnost vznést námitku nepřijatelnosti, která není součástí návrhových žádání strany žalované³⁰. Komise, jako žalovaná, tuto námitku nevznesla. Soud prvního stupně tedy nebyl povinen o ní rozhodnout.

65. Rozsudky Soudního dvora, kterých se dovolává La Poste na podporu svého tvrzení, že tato otázka je posuzována případ od

případu, ve skutečnosti dokládají, jak správně uvádí Ufex, že Soudní dvůr rozhoduje o námitce nepřijatelnosti vznesené vedlejším účastníkem, namísto žalovaného, pouze pokud vznáší otázku veřejného pořádku³¹.

66. Pokud jde o druhou část tohoto důvodu kasačního opravného prostředku, La Poste v zásadě opakuje námitku nepřijatelnosti, již uplatnila u Soudu prvního stupně. Bylo by v rozporu s výše uvedenou judikaturou Soudního dvora, pokud by byl v řízení o kasačním opravném prostředku přezkoumán důvod, který je nepřijatelný v prvním stupni.

67. Navrhují proto, aby Soudní dvůr zamítl první část druhého důvodu kasačního opravného prostředku jako neopodstatněnou a prohlásil druhou část tohoto důvodu za nepřijatelnou.

30 — Rozsudek ze dne 19. března 2002, Komise v. Irsko (C-13/00, Recueil, s. I-2943, bod 5 a uvedená judikatura).

31 — Rozsudky ze dne 11. července 1990, Neotype Techma-shexport v. Komise a Rada (C-305/86 a C-160/87, Recueil, s. I-2945, bod 18), a ze dne 24. března 1993, CIRFS a další v. Komise (C-313/90, Recueil, s. I-1125, bod 23). V uvedených věcech byla námitkou nepřijatelnosti uplatňována neexistence aktivní legitimace žalobců. Ve starší věci (rozsudek ze dne 22. března 1961, SNUPAT v. Vysoký úřad, 42/59 a 49/59, Recueil, s. 103, 145), Soudní dvůr výslovně neuvěděl, že by byla vznesena otázka veřejného pořádku, avšak uznal, že vedlejší účastníci mají právo vznést námitku nepřijatelnosti proti žalobě na neplatnost aktu, kterým byl pouze potvrzen jiný, již promlčený, akt.

K třetímu důvodu kasačního opravného prostředku: Nesprávné právní posouzení v souvislosti s posouzením odůvodnění napadeného rozhodnutí [...]

Kontext

68. Nejprve je nezbytné podrobně vymežit relevantní části napadeného rozhodnutí a napadeného rozsudku.

[iii] Za účelem určení celkové částky podpory poskytnuté SFMI-Chronopost vypočítala La Poste nejprve své přímé provozní náklady s výjimkou nákladů na vrcholové a regionální vedení, vzhledem ke škále služeb (řetěz základních operací) odpovídající plnění a vzhledem ke skutečným objemům přepravy. Náklady na vrcholové a regionální vedení jsou pak rozděleny v poměru k pořizovacím nákladům každého plnění³⁴.

Napadené rozhodnutí

69. Bod 33 odůvodnění³² napadeného rozhodnutí popisuje, mimo jiné, logistickou a obchodní podporu poskytnutou La Poste společností SFMI-Chronopost a vysvětluje způsob výpočtu a vyúčtování nákladů:

„[i³³] 1. *Logistická podpora* spočívající ve zpřístupnění poštovních infrastruktur pro sběr, třídění, přepravu a distribuci zásilek SFMI-Chronopost.

[iv] Pokud jde o škálu služeb, La Poste nepoužívala systém analytického účetnictví, který by jí umožňoval vypočítat skutečné náklady spojené s poskytnutím této logistické podpory SFMI-Chronopost. Do roku 1992 byly tyto náklady vypočítávány na základě odhadů. Plnění poskytnutá SFMI-Chronopost byla rozložena na řadu základních úkonů, které před rokem 1992 nebyly časově měřeny. Za účelem určení těchto nákladů La Poste kladla tato plnění na roveň obdobným existujícím poštovním službám, jejichž jednotlivé úkony již byly časově měřeny a hodnoceny (například doručení doporučeného dopisu). Délka a náklady dotčených úkonů byly v roce 1992

32 — Část D napadeného rozhodnutí.

33 — Ke snadnější orientaci jsem označila odstavce tohoto bodu odůvodnění římskými číslicemi.

34 — V bodě 42 odůvodnění Komise dále uvádí, že fixní náklady byly rozděleny v poměru určeném podle činnosti prováděné La Poste jménem její dceřiné společnosti.

vypočítávány s ohledem na skutečné objemy přepravy expresní pošty. Tyto výpočty umožnily La Poste vyčíslit skutečné náklady její logistické podpory.“

vynaložené La Poste, včetně nákladů na obchodní podporu.

V odstavci [vi] je uvedeno, že celková úplata zaplacená SFMI-Chronopost pokrývala celkové náklady ze 116,1 % v období od roku 1986 do roku 1991 a ze 119 % v období od roku 1986 do roku 1995. V letech 1986 a 1987 činila míra pokrytí 70,3 %, respektive 84,3 %. V těchto dvou letech příjmy pokrývaly přímé náklady s výjimkou nákladů na vrcholové a regionální vedení.

„[x] 2. *Obchodní podpora*, tedy přístup SFMI-Chronopost k zákazníkům La Poste a zpřístupnění obchodních prostor posledně uvedené v prospěch SFMI-Chronopost. V této souvislosti stěžovatelka tvrdí, že v roce 1986 La Poste bezúplatně převedla své zákazníky Postadex na SFMI-Chronopost (Postadex byl v roce 1986 nahrazen produktem EMS-Chronopost). SFMI má navíc prospěch z propagačních a reklamních kampaní realizovaných La Poste.“

70. V odstavci [xi] je vysvětleno, že ceny zaplacené SFMI-Chronopost za logistickou podporu rovněž pokrývají veškeré náklady

71. V bodě 34 odůvodnění³⁵ Komise shrnula tvrzení SFEI týkající se státní podpory na základě závěrů uvedených v hospodářských zprávách, které si objednala. Celková státní podpora činila podle tvrzení výše uvedené 1,516 miliardy FRF v období 1986 až 1991, přičemž byla tvořena logistickou podporou ve výši 1,048 miliardy FRF a obchodní podporou ve výši 468 milionů³⁶. Pokud jde o celkovou částku údajné podpory, Komise vysvětlila přístup vycházející z „obvyklé tržní ceny“, použitý SFEI. Pokud jde o logistickou podporu, SFEI vypočetla náklady s ohledem na podnik, který vytvořil a provozoval síť podobnou síti La Poste. Co se týče obchodní podpory, Komise shrnula metodiku SFEI v rozsahu, ve kterém byla podle jejího názoru vysvětlena ve stížnosti.

72. V rámci svého posouzení Komise nejprve odmítla přístup *ex novo* uplatněný SFEI při oceňování logistické podpory a při hodnocení jednotlivých složek obchodní podpory³⁷. Pokud jde o posledně jmenovanou podporu, Komise uvedla, proč má za to, že převod Postadex, který SFEI ocenila částkou 38

35 — Část E napačeného rozhodnutí.

36 — Tyto částky odpovídají přibližně 231 milionům EUR, 160 milionům EUR, respektive 71 milionům EUR.

37 — Body 45 až 48 odůvodnění.

miliónů FRF³⁸, nepředstavoval státní podporu. Nepřinesl totiž žádné finanční zvýhodnění pro SFMI-Chronopost. Přístup dceřiné společnosti k zákazníkům mateřské společnosti, kteří představovali nehmotné aktivum, byl totiž běžným rysem vztahů mezi společnostmi ve skupině. Uvedený převod byl přímým důsledkem vytvoření SFMI-Chronopost za účelem provozování expresní pošty La Poste.

mateřské společnosti a její dceřiné společnosti. Soudní dvůr však nikdy neuvedl, že je třeba použít jiný přístup, má-li jeden z účastníků monopolní postavení. Komise dále uvedla:

„[56] Relevantní otázkou tedy je, zda jsou podmínky transakce mezi La Poste a SFMI-Chronopost srovnatelné s podmínkami téže transakce mezi soukromou mateřskou společností, která může být v monopolním postavení (například protože je držitelkou výhradních práv), a její dceřinou společností. [...]

73. Komise dále odmítla celkový přístup SFEI k hodnocení státní podpory³⁹. Měla za to, že odůvodnění SFEI obsahovalo zásadní omyl⁴⁰ při výkladu rozsudku SFEI⁴¹. Podle Komise SFEI vykládala pojem „obvyklé tržní podmínky“ jako cenu, za kterou by srovnatelná soukromá společnost poskytovala takové služby nepropojené společností, včetně poplatku za přístup k poštovní síti. Z judikatury Soudního dvora však nijak nevyplývalo, že se nemá přihlížet ke strategickým okolnostem a synergickým efektům vyplývajícím ze skutečnosti, že La Poste a SFMI-Chronopost náležely do stejné skupiny společností. Takové okolnosti hrály významnou úlohu při investičním rozhodování holdingové společnosti, a byly tedy relevantní v dotčené věci, která se týkala jednání

[57] Komise se domnívá, že vnitřní ceny, za které jsou poskytovány výrobky a služby mezi společnostmi náležejícími do téže skupiny, nepředstavují jakékoli finanční zvýhodnění, pokud se jedná o ceny vypočítané na základě úplných nákladů (tedy celkových nákladů plus výnosu vlastního kapitálu). Platby uskutečněné v projednávaném případě SFMI-Chronopost nepokrývaly celkové náklady v průběhu prvních dvou let provozu, ale pokrývaly veškeré náklady s výjimkou nákladů na vrcholové a regionální vedení. Komise se domnívá, že tato situace není nenormální vzhledem k tomu, že příjmy pocházející z činnosti nového podniku náležejícího do skupiny společností mohou v průběhu počátečního období pokrývat pouze proměnlivé náklady. Jakmile podnik stabilizoval svoje postavení na trhu, příjmy, kterých dosahuje, musí být vyšší než proměnlivé náklady, tak aby přispívaly k pokrytí fixních nákladů skupiny. V průběhu prvních dvou účetních

38 — Přibližně 5,8 milionu eur.

39 — Body 49 až 57 odůvodnění.

40 — Bod 53 odůvodnění.

41 — Uvedeného v poznámce pod čarou 8. Viz rovněž bod 4 tohoto stanoviska.

období (1986 a 1987) pokrývaly platby skutečně SFMI-Chronopost nejen proměnlivé náklady, ale také některé fixní náklady (například nemovitosti a vozidla). Francie prokázala, že úhrada zaplacená SFMI-Chronopost za podporu, která jí byla poskytnuta, pokrývá od roku 1988 veškeré náklady vynaložené La Poste plus podíl na výnosu vlastního kapitálu. V důsledku toho byla logistická a obchodní podpora poskytnutá La Poste její dceřině společnosti poskytnuta za obvyklých tržních podmínek a nepředstavovala státní podporu.“

podmínek SFMI-Chronopost při přístupu k síti La Poste.

Napadený rozsudek

74. Komise rovněž měla za to, že poskytnutí logistické a obchodní podpory nepředstavovalo státní podporu s ohledem na zásadu investora v tržním hospodářství⁴². Míra vnitřní návratnosti (dále jen „MVN“) – na základě výše dividend vyplacených SFMI-Chronopost a nárůstu hodnoty původního kapitálu vloženého La Poste – přesahovala náklady SFMI-Chronopost na vlastní kapitál v roce 1986. To by bylo pravdou i tehdy, pokud by částka 38 milionů FRF, která podle tvrzení SFEI představovala hodnotu Postadex, byla zahrnuta v rámci výpočtu vnitřní návratnosti jako vložení kapitálu, společně s hodnocením SFEI zvýhodněných

75. Soud prvního stupně nejprve shrnul relevantní judikaturu soudů Společenství⁴³ a poté vymezil rozsah svého přezkumu odůvodnění napadeného rozhodnutí⁴⁴. Ve světle rozsudku Chronopost I bylo namíste přezkoumat zejména dostatečnost odůvodnění, pokud jde o to, zda protiplnění vyžadované od SFMI-Chronopost za podporu pokrývala dodatečné proměnlivé náklady vynaložené La Poste, příslušný podíl na fixních nákladech vzniklých používáním poštovní sítě, jakož i přiměřený výnos vlastního kapitálu v rozsahu, v jakém je použit na konkurenční činnosti SFMI-Chronopost.

76. Soud prvního stupně uznal, že „důvody, pro které Komise odmítla metodu výpočtu nákladů navrhnutou žalobkyněmi, [...] jasně vyplývají z odůvodnění vyjádřeného v bodech [49 až 56 odůvodnění napadeného] rozhodnutí“⁴⁵. Bylo však rovněž namíste přezkoumat odůvodnění Komise, pokud jde o i) způsob výpočtu a posouzení nákladů La

42 — Body 58 až 63 odůvodnění.

43 — Body 63 až 71 rozsudku.

44 — Body 72 a 73.

45 — Bod 73.

Poste na základě metody „úplných nákladů“ a ii) protiplnění vyžadované v této souvislosti.

77. Pokud jde zaprvé o dodatečné proměnlivé náklady⁴⁶, Soud prvního stupně došel k závěru, že body 33 a 57 odůvodnění napadeného rozhodnutí nestanovují dostatečně ani přesný dosah, který Komise zamýšlela svěřit ekonomickým a účetním pojmům používaným za tímto účelem, ani přesný charakter nákladů, které zkoumala, aby prokázala, že nebyla poskytnuta státní podpora, za účelem umožnit výkon přezkumu k otázce, zda tyto náklady skutečně odpovídaly dodatečným proměnlivým nákladům vynaloženým při poskytnutí logistické a obchodní podpory ve smyslu rozsudku Chronopost I. Vysvětlení následně poskytnutá Komisí pouze posilovala závěr, podle kterého bylo odůvodnění napadeného rozhodnutí jako takové příliš obecné.

78. Nebylo možné zjistit, jaké byly „přímé provozní náklady“ ani jaké náklady v účetnictví La Poste byly přímo přiřitatelné jednotlivým činnostem. Odkaz v bodě 57 odůvodnění na „některé fixní náklady“ byl příliš nepřesný, aby bylo možno přesně určit, jaké náklady SFMI-Chronopost během prvních dvou let činnosti pokrývala. Mimoto nebylo uvedeno žádné vysvětlení otázky, jakým způsobem byla plnění poskytnutá La Poste rozložena do řady základních úkonů, nebo jakým způsobem byla tato plnění kladena na roveň obdobným existujícím poštovním službám. Jelikož náklady vynaložené před rokem 1992 byly založeny na odhadech, bylo

třeba vysvětlit způsob, jakým byly tyto služby srovnány, aby bylo možno zjistit existenci případných nesprávných skutkových zjištění nebo nesprávných posouzení. Z dotčeného vysvětlení konečně nijak nevyplývalo, jakým způsobem byla obchodní podpora zohledněna ve výpočtu úplných nákladů.

79. V důsledku toho Soud prvního stupně došel k závěru, že napadené rozhodnutí mělo v tomto ohledu obsahovat přiměřené odůvodnění a přinejmenším obecné shrnutí analytických účetních výpočtů k plněním poskytnutým SFMI-Chronopost, za případného odstranění důvěrných údajů. Napadené rozhodnutí takto neobsahovalo dostatečné odůvodnění posouzení Komise ohledně existence nebo neexistence dodatečných proměnlivých nákladů vynaložených při poskytnutí logistické a obchodní podpory.

80. Soud prvního stupně se dále zabýval fixními náklady⁴⁷. Určil, že v napadeném rozhodnutí nebyly dostatečně vysvětleny. Jednak nebylo možné ověřit, zda náklady na vrcholové a regionální vedení zahrnovaly fixní náklady vzniklé používáním poštovní sítě. To bylo zvláště důležité s ohledem na skutečnost, že platby SFMI-Chronopost nepokrývaly veškeré úplné náklady v prvních dvou letech činnosti. Zadruté nebylo možné určit, zda existovaly jiné fixní náklady La

46 — Body 77 až 85.

47 — Body 86 až 89.

Poste spojené s používáním poštovní sítě, které mělo vyžadované protiplnění pokrývat. Nebylo tudíž možné zjistit, zda byl s ohledem na požadavky vyjádřené v rozsudku Chronopost I tento podíl na fixních nákladech určen správně.

81. Soud prvního stupně konečně určil, že v napadeném rozhodnutí nebylo uvedeno, jaký podíl přinesla SFMI-Chronopost za účelem zajištění výnosu vlastního kapitálu La Poste⁴⁸. Nebylo zjevné, zda Komise provedla tento výpočet MVN za účelem prokázání, že bylo splněno kritérium soukromého investora nebo za účelem výpočtu výnosu vlastního kapitálu.

82. Při výpočtu MVN Komise neurčila kapitál, o kterém se domnívala, že byl na tuto činnost skutečně určen. Uvedla pouze, že zohlednila jednak vložení kapitálu uskutečněné La Poste v roce 1986, a jednak finanční transakce, které proběhly mezi La Poste a její dceřinou společností v průběhu let 1986-1991, aniž by s dostatečnou přesností určila, o jaké transakce se jednalo. I za předpokladu, že by MVN s dostatečnou přesností zohledňovala výnos vlastního kapitálu určeného na konkurenční činnost SFMI-Chronopost, nebylo možné určit, zda byl tento případný výnos vlastního kapitálu přiměřený ve smyslu bodu 40 rozsudku Chronopost I vzhledem

k tomu, že výpočet MVN nevyplýval z napadeného rozhodnutí.

83. Soud prvního stupně učinil několik obecných poznámek ohledně pokrytí nákladů⁴⁹. Podle něj byly závěry Komise v bodě 57 odůvodnění napadeného rozhodnutí pouze nezdůvodněnými tvrzeními nepřipouštějícími diskuzi. Nebyl proveden podrobný přezkum různých fází výpočtu úplaty za dotyčnou podporu nebo nákladů na infrastrukturu přičitatelných této podpoře, ani nebyly uvedeny číselné údaje analýzy příslušných nákladů. Komise, aniž by stanovila hodnoty a výpočty, na nichž založila svou analýzu a své závěry, se spokojila s tvrzením, že úplné náklady La Poste byly pokryty úplatou SFMI-Chronopost. V důsledku toho Soud prvního stupně nebyl schopen přezkoumat, zda metoda a etapy analýzy použité Komisí nebyly stiženy nesprávnostmi a zda byly slučitelné se zásadami vytýčenými v rozsudku Chronopost I k určení existence nebo neexistence státní podpory.

84. Soud prvního stupně uzavřel své posouzení druhého žalobního důvodu tím, že uvedl tři argumenty, které v projednávané věci hovořily ve prospěch podrobnějšího odůvodnění:

„(97) V projednávaném případě spočívají okolnosti odůvodňující podrobnější

48 — Body 90 až 93.

49 — Body 94 a 95.

odůvodnění ve skutečnosti, že zaprvé šlo o jedno z prvních rozhodnutí, které se v rámci použití ustanovení v oblasti státních podpor dotklo složité otázky výpočtu nákladů mateřské společnosti působící na vyhrazeném trhu a poskytující logistickou a obchodní podporu své dceřiné společnosti, jež na vyhrazeném trhu nepůsobí. Zadruhé měly zrušení prvního zamítavého rozhodnutí Komise ze dne 10. března 1992 po podání žaloby na neplatnost a rozsudek SFEI Soudního dvora vést Komisi k odůvodnění jejího přístupu s o to větší péčí a přesností, pokud jde o zpochybněné body. Konečně skutečnost, že žalobkyně předložily v průběhu správního řízení několik hospodářských studií, měla Komisi také vést k přípravě pečlivého odůvodnění poskytujícího odpovědi na základní těmito hospodářskými studii podpořené argumenty žalobkyň.“

85. V tomto kontextu došel Soud prvního stupně k tomuto závěru:

„(98) [...] odůvodnění napadeného rozhodnutí, které se omezuje na velmi obecné vysvětlení Komisí použité metody posouzení nákladů a získaných konečných výsledků, aniž by byly s požadovanou přesností přiřazeny jednotlivé náklady La Poste vynaložené při poskytnutí logistické a obchodní podpory SFMI-Chronopost, jakož i fixní náklady vzniklé používáním poštovní sítě, a upřesněn výnos vlastního kapitálu, neodpovídá požadavkům článku 190 Smlouvy.

[...]

(100) V důsledku toho je namístě se domnívat, že napadené rozhodnutí Soudu neumožňuje, aby ověřil existenci a rozsah jednotlivých nákladů, které spadají pod pojem „úplné náklady“, jak jsou definovány Komisí v napadeném rozhodnutí. Odůvodnění napadeného rozhodnutí tudíž Soudu neumožňuje, aby přezkoumal legalitu posouzení, které Komise v tomto ohledu provedla, jakož i jeho slučitelnost s požadavky stanovenými Soudním dvorem v jeho rozsudku o kasačním opravném prostředku pro účely dosažení závěru, že nebyla poskytnuta státní podpora.

(101) Z toho vyplývá, že je namístě napadené rozhodnutí z důvodu nedostatečného odůvodnění zrušit v rozsahu, v jakém dochází k závěru, že logistická a obchodní podpora poskytnutá La Poste SFMI-Chronopost nepředstavuje státní podporu.“

Argumenty účastníků řízení

86. Navrhovatelky tvrdí, že Soud prvního stupně tím, že shledal odůvodnění napadeného rozhodnutí nedostatečným, překročil rámec požadavků vyplývajících z článku 253 ES a judikatury Soudního dvora. Chronopost má za to, že pod rouškou přezkumu odůvodnění Soud prvního stupně přezkoumával

zjevně nesprávné posouzení a pokoušel se posoudit vhodnost metod uplatněných Komisí.

87. Ufex má za to, že Soud prvního stupně nepochybně posouzení v napadeném rozhodnutí, nýbrž se omezil na ověření, zda jeho odůvodnění je dostatečně přesné, úplné a srozumitelné. Správně došel k závěru, že odůvodnění bylo nedostatečné. K tomu, aby bylo možné ověřit, zda bylo v rozhodnutí správně použito kritérium „obvyklých tržních podmínek“ stanovené Soudním dvorem v bodě 40 rozsudku Chronopost I, bylo zapotřebí podrobnější odůvodnění.

Posouzení

88. Článek 253 ES vyžaduje, aby rozhodnutí Komise obsahovala odůvodnění.

89. Podle ustálené judikatury Soudního dvora musí být odůvodnění „přizpůsobeno povaze dotčeného aktu a musejí z něho jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, tak aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, a [Soudní dvůr] mohl vykonat svůj přezkum. Není požadováno, aby odůvodnění upřesňovalo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky článku

253 ES, musí být posuzována s ohledem nejen na jeho text, ale také s ohledem na jeho celkovou souvislost, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast [...]“⁵⁰.

90. Pokud jde o rozhodnutí, z něhož vyplývá, že se nejedná o státní podporu uvedenou ve stížnosti, „je Komise povinna každopádně [...] objasnit stěžovateli dostatečným způsobem důvody, proč skutkové a právní poznatky uplatňované ve stížnosti nepostačují k prokázání existence státní podpory. Komise nicméně není povinna zaujmout postoj k těm skutečnostem, které jsou zjevně nerelevantní nebo nemají žádný nebo mají jednoznačně druhořadý význam“⁵¹.

91. Je namístě poznamenat, že judikatura dovolávaná Ufex, podle níž má Komise povinnost provést podrobné přezkoumání založené na spolehlivých důkazech⁵² a relevantním a soudržným souboru důkazů⁵³, se netýká státní podpory, nýbrž předběžného rozboru prováděného ohledně tržního dopadu fúzí a údajných kartelů.

50 — Rozsudek ze dne 11. září 2003, *Belgie v. Komise* (C-197/99 P, Recueil, s. I-8461, bod 72 a uvedená judikatura).

51 — Rozsudek ze dne 2. dubna 1998, *Komise v. Sytraval a Brink's France* (C-367/95 P, Recueil, s. I-1719, bod 64).

52 — Rozsudek ze dne 13. července 2006, *Impala v. Komise* (T-464/04, Sb. rozh. s. II-2289, bod 248). Uvedený rozsudek byl navíc napaden kasačním opravným prostředkem.

53 — Rozsudek ze dne 31. března 1998, *Francie a další v. Komise* (C-68/94 a C-30/95, Recueil, s. I-1375, bod 228).

92. V projednávaných věcech je nesporné, a Soud prvního stupně tuto skutečnost rovněž uznal v napadeném rozsudku⁵⁴, že je relevantní, zda napadené rozhodnutí splňuje právní kritérium „obvyklých tržních podmínek“ stanovené Soudním dvorem v bodě 40 rozsudku Chronopost I⁵⁵.

93. Kritérium stanovené Soudním dvorem v rozsudku Chronopost I je obecné povahy. Stanoví přístup, který je třeba použít k posouzení, zda poskytnutí logistické a obchodní podpory představuje státní podporu. Nestanoví hospodářské, účetní nebo finanční standardy, které mají být použity. Vyžaduje sice zahrnutí „všech“ dodatečných proměnlivých nákladů, neurčuje však, které náklady mají být považovány za proměnlivé. Nestanoví ani, co představuje „příslušný“ podíl na fixních nákladech nebo „přiměřený“ výnos vlastního kapitálu.

94. Mám za to, že *první důvod* uvedený v napadeném rozsudku, odůvodňující podrobnější odůvodnění (tedy skutečnost, že napadené rozhodnutí bylo jedním z prvních rozhodnutí, které se dotklo předmětné složité otázky)⁵⁶ odůvodňuje naopak širší a obecnější odůvodnění. Není namístě uvádět každou jednotlivou podrobnost, je-li nesprávný celkový přístup. Napadené rozhodnutí bylo navíc přijato několik let před rozsudkem Chronopost I. Mám za

to, že namísto přezkoumání, zda odůvodnění Komise odpovídalo v každém detailním ohledu přesnému znění kritéria, které bylo (později) přijato v rozsudku Chronopost I (a jehož přesné požadavky tedy nemohly být autorovi rozhodnutí známy), soudní přezkum odůvodnění rozhodnutí by se v tomto případě měl zaměřit na ověření, zda byl ve skutečnosti správný celkový přístup Komise – tedy, zda odpovídá podstatě kritéria stanoveného v rozsudku Chronopost I.

95. Tento názor je podpořen průběhem řízení v projednávané věci před soudy Společenství. Klíčovým aspektem rozhodnutí ve věci Ufek I i rozsudku Chronopost I, kterým bylo toto rozhodnutí zrušeno, byl správný výklad pojmu „obvyklé tržní podmínky“ při jeho použití pro vztah mezi La Poste a SFMI-Chronopost.

96. Mám tedy za to, že otázka má znít, zda je odůvodnění dostatečné ke zjištění, zda Komise založila své rozhodnutí na správných kritériích pro určení obvyklých tržních podmínek, jak je stanovil Soudní dvůr ve věci Chronopost I.

97. Soud prvního stupně však napadeným rozsudkem zrušil napadené rozhodnutí v zásadě proto, že měl za to, že odůvodnění a údaje poskytnuté Komisí jsou příliš obecné

54 — Bod 72.

55 — Viz bod 14 tohoto stanoviska.

56 — Bod 97 rozsudku.

a nepřesné⁵⁷. Vytýkal Komisi zejména nepřesnost, pokud jde o použité hospodářské a účetní pojmy, povahu zkoumaných nákladů a složky provedených finančních výpočtů. Došel k závěru, že nemůže ověřit existenci případných nesprávných skutkových zjištění nebo nesprávných posouzení a, pokud jde o proměnlivé náklady, uvedl, že do napadeného rozhodnutí mělo být v tomto ohledu zahrnuto přinejmenším obecné shrnutí analytických účetních výpočtů k poskytnutým plněním.

98. Není pochyb o významu transparentnosti jako takové. Je rovněž pravda, že čím podrobnější údaje jsou k dispozici, tím pravděpodobnější je zjištění existence jakékoli zjevné chyby v úsudku Komise, co se týče buď metodiky, nebo přesnosti použitých údajů. Tak by například uvedení obecného shrnutí účetních výpočtů nemuselo nezbytně zaručit objevení zjevných chyb.

99. V projednávané věci však není jasné, zda podrobnosti, které postrádal Soud prvního stupně, jsou zcela nezbytné k posouzení, zda Komise nesprávně použila pojem „obvyklé tržní podmínky“ vymezený v rozsudku Chronopost I.

100. Není zjevně nepřiměřené vykládat tyto podmínky v tom smyslu, že vyžadují splnění obecně uznávaných účetních, obchodních a investičních kritérií. Zásada soukromého investora totiž v právu Společenství funguje právě na tomto základě. V tomto rozsahu by podrobné údaje vyžadované Soudem prvního stupně mohly teoreticky odhalit odchylky od obecně uznávaných zásad, které by mohly představovat zjevné chyby. Takové zásady jsou však samy o sobě dostatečně široké a rozmanité, aby poskytovaly značný prostor pro diskuzi a Soudní dvůr stanovil pouze obecné kritérium pro obsah pojmu „obvyklé tržní podmínky“. Z výše uvedeného vyplývá, že uvedená diskuze by se pohybovala v rámci toho, co je podle Soudu prvního stupně oblast, v níž má Komise širokou posuzovací pravomoc⁵⁸.

101. Mám tedy za to, že aspekty, které podle Soudu prvního stupně chyběly v odůvodnění Komise, mají v projednávaném řízení druhořadý význam. Napadené rozhodnutí obsahuje dostatečné odůvodnění a je dostatečně podrobné, aby umožňovalo přezkoumání ve světle rozsudku Chronopost I.

57 — Body 75 až 95 rozsudku.

58 — V bodě 128 napadeného rozsudku Soud prvního stupně uvedl, že posouzení otázky, jakým způsobem byly vypočítány náklady La Poste vynaložené při poskytnutí logistické a obchodní podpory v případě neexistence analytického účetnictví, s sebou nese komplexní ekonomické posouzení. Za takových okolností Komise disponovala rozsáhlou posuzovací pravomocí.

102. Pokud se jedná o náklady na podporu, z odstavců [iii] a [xi] bodu 33 odůvodnění a bodů 42 a 57 odůvodnění⁵⁹ vyplývá, že „celkové náklady“, které byly brány v úvahu, zahrnují veškeré proměnlivé náklady a poměrnou část fixních nákladů na logistickou a obchodní podporu.

103. Z odstavce [iii] bodu 33 odůvodnění vyplývá, že La Poste dělí „celkové náklady“ na „přímé provozní náklady“ a podíl na „nákladech na vrcholové a regionální vedení“. Uvedené rozdělení neodpovídá rozdělení na proměnlivé a fixní náklady, neboť podle bodu 57 odůvodnění fixní náklady zahrnují nemovitosti a vozidla. Uvedený bod odůvodnění však vyjasňuje, že proměnlivé náklady byly pokryty již od prvního roku. Z konstatování, že v období prvních dvou let (1986 až 1987) byly pokryty pouze „některé fixní náklady“ a že od roku 1988 byly pokryty „veškeré náklady vynaložené [La Poste]“, je zjevné, že od uvedeného roku byly pokryty veškeré fixní náklady. Z bodu 42 odůvodnění je navíc zjevné, že rozdělení fixních nákladů bylo poměrné.

104. Z bodu 40 rozsudku Chronopost I vyplývá, že „přiměřený výnos z kapitálu“ je třeba odvozovat od protiplnění požadovaného za logistickou a obchodní podporu. Na základě vymezení „protiplnění zahrnujících

veškeré náklady“ v bodě 57 odůvodnění lze porovnat posouzení Komise výnosu vlastního kapitálu La Poste získaného z činnosti SFMI-Chronopost s přístupem uplatňovaným Soudním dvorem.

105. Napadené rozhodnutí rovněž objasňuje SFEI, tedy stěžovatelce, dostatečným způsobem důvody, proč skutkové a právní poznatky uplatňované ve stížnosti nepostačovaly k prokázání existence státní podpory.

106. V bodech 45 až 62 odůvodnění Komise uvádí důvody odmítnutí výtek SFEI, které jsou shrnuty v bodě 34 odůvodnění. V zásadě odmítla přístup SFEI k ocenění různých částí údajné státní podpory. Z napadeného rozhodnutí zejména vyplývá⁶⁰, že podrobné hospodářské studie předložené stěžovatelkou k prokázání existence státní podpory byly založeny na pojmu „obvyklých hospodářských podmínek“, který byl podle Komise zásadním způsobem chybný⁶¹. Za těchto okolností by podrobná odpověď na předpoklady a výpočty, z nichž vycházely celkové částky údajné státní podpory v uvedených studiích, nebyla relevantní.

59 — Viz body 69 a 73 tohoto stanoviska a poznámku pod čarou 34.

60 — Bod 34 odůvodnění.

61 — Bod 53 odůvodnění.

107. Mám tedy za to, že *třetí důvod* odůvodňující podrobnější odůvodnění je třeba odmítnout⁶². Soud prvního stupně sám uznal, že úvahy, které vedly Komisi k odmítnutí metody výpočtu nákladů používané SFEI, byly jasně stanoveny v napadeném rozhodnutí⁶³. Mám za to, že Komise odpověděla na „základní argumenty žalobkyň podpořené těmito hospodářskými studiemi“. Komise měla v zásadě za to, že celkový přístup a metodika SFEI byly nesprávné. Jaký účel by pak měl požadavek na „pečlivé odůvodnění“, v jehož rámci by byly podrobněji přezkoumány některé aspekty? Doplňuji, že Soud prvního stupně nevedl, které aspekty vytýkané SFEI považoval za nedostatečně rozebrané v napadeném rozhodnutí. To je v naprostém rozporu s jeho přístupem v rozsudku Sytraval a Brink's France⁶⁴.

108. Nejsm přesvědčena o tom, že *druhý důvod*⁶⁵, na jehož základě Soud prvního stupně vyžadoval podrobnější odůvodnění rozhodnutí Komise, ob stojí při podrobnějším zkoumání. Zcela postačí, aby orgán přijímající dotčené rozhodnutí věnoval náležitou pozornost relevantním rozhodnutím soudu, která se dotýkají způsobu formulace rozhodnutí, které přijímá. Komise se totiž soustředila ve svém rozboru na rozsudek SFEI⁶⁶. Nemám však za to, že pouhé zrušení

dřívějšího rozhodnutí podstatným způsobem mění rozsah povinnosti uvést odůvodnění stanovené článkem 253 ES. Přesný rozsah povinnosti uvést odůvodnění je třeba i nadále určit s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast.

109. Mám za to, že se Soud prvního stupně tím, že shledal odůvodnění napadeného rozhodnutí vadným, dopustil nesprávného právního posouzení. Navrhují proto, aby Soudní dvůr přijal třetí důvod kasačního opravného prostředku.

Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku: Nesprávné právní posouzení pojmu státní podpory s ohledem na převod Postadex⁶⁷

Posouzení Soudem prvního stupně⁶⁸

110. Soud prvního stupně zaprvé konstatoval, že pojem „státní podpora“ má velmi

62 — Bod 97 napadeného rozsudku.

63 — Bod 73.

64 — Rozsudek ze dne 28. září 1995 (T-95/94, Recueil, s. II-2651, body 62 a 63). Viz rovněž body 74 až 77 rozsudku Komise v. Sytraval a Brink's France uvedeného v poznámce pod čarou 51, vydaného na základě kasačního opravného prostředku v uvedené věci.

65 — Bod 97 napadeného rozsudku.

66 — Viz bod 73 tohoto stanoviska.

67 — Služby expresní pošty La Poste (viz poznámku pod čarou 6).

68 — Body 158 až 171 napadeného rozsudku.

širokou působnost pro účely článku 92 Smlouvy (nyní článek 87 ES), jehož cílem je zabránit tomu, aby byl obchod mezi členskými státy dotčen různými způsoby zvýhodnění poskytovanými veřejnými orgány, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby⁶⁹. Zahrnoval různé formy zásahů, které snižovaly náklady, jež obvykle zatěžují rozpočet podniku. Podle ustálené judikatury Smlouva definuje státní zásahy podle jejich účinku.

zákazníků Postadex nepředstavoval státní podporu z důvodu, že s sebou nepřinesl žádné finanční zvýhodnění, se dopustila nesprávného právního posouzení. V důsledku toho bylo namístež zrušit napadené rozhodnutí v rozsahu, v němž Komise měla za to, že převod Postadex ze strany La Poste na SFMI-Chronopost nepředstavoval státní podporu.

Argumenty účastníků řízení

111. Soud prvního stupně odmítl argument Komise, že převod zákazníků Postadex, jako logický důsledek založení dceřiné společnosti, nepředstavoval státní podporu⁷⁰. Zákazníci představovali nehmotné aktivum, které mělo hospodářskou hodnotu, i když takovou hodnotu bylo obtížné vyčíslit. La Poste mohla vytvořit službu Postadex pouze se zdroji zákonem stanoveného monopolu. SFMI-Chronopost⁷¹ neposkytla La Poste žádné protiplnění. Převod takového aktiva nicméně představoval pro příjemce zvýhodnění. Toto zvýhodnění lze přičíst státu. Převod tedy představoval státní podporu.

113. Navrhovatelky tvrdí, že Soud prvního stupně chybně určil, že napadené rozhodnutí bylo nesprávné v tom směru, že podle něj převod Postadex na SFMI-Chronopost nepředstavoval státní podporu. Argumentují, že tuto situaci nelze porovnat s jednáním mateřské společnosti v soukromém sektoru s existující dceřinou společností. La Poste naproti tomu založila dceřinou společnost, přičemž převedla hospodářskou činnost na odlišný subjekt, který byl zvláště vytvořen za tímto účelem. V okamžiku založení dceřiné společnosti neexistuje příjemce. Komise takového oddělení činnosti podporuje s cílem zvýšit soutěžní fungování trhu.

112. Soud prvního stupně došel k závěru, že Komise tím, že se domnívala, že převod

69 — Soud prvního stupně odkazoval na rozsudky ze dne 2. července 1974, *Itálie v. Komise* (173/73, Recueil, s. 709, bod 13, bod 26 francouzské verze), a ze dne 15. března 1994, *Banco Exterior de España* (C-387/92, Recueil, s. I-877, bod 12).

70 — Bod 48 odůvodnění napadeného rozhodnutí (viz bod 72 výše).

71 — Připomínám, že založená dceřiná společnost byla nazvána SFMI (viz poznámku pod čarou 7).

114. Ufex tvrdí, že bezúplatný převod vázaných zákazníků Postadex nepochybně zvýhodnilo SFMI-Chronopost jako nového účastníka trhu. Aktiva jsou vždy převáděna za úplat. Toto zvýhodnění mělo být posou-

zeno v souladu s pokyny Soudního dvora uvedenými v rozsudku Chronopost I.

akcionářům vznikla hospodářská *hodnota* činností jí provozovaných. La Poste si tedy ponechala část hodnoty, která odpovídala jejímu 66% akciovému podílu. TAT obdržela zbývající část hodnoty za vložení kapitálu. Jinými slovy, hodnota činností se odrážela v hodnotě akcií vydaných a následně držných akcionáři.

Posouzení

115. V napadeném rozhodnutí Komise uznává, že zákazníci Postadex představují nehmotné aktivum⁷². Soud prvního stupně konstatuje, že skutečnost, že takové aktivum může být obtížné vyčíslit, neznamená, že je bez hodnoty⁷³. Mám za to, že zákazníci měli v době převodu na SFMI-Chronopost v roce 1985 kladnou hospodářskou hodnotu.

118. Dotčená situace se tedy liší od privatizace. Pokud stát převede aktivum na externího investora, získá za toto aktivum protihodnotu. Státní podpora vzniká tehdy, pokud je s ohledem na zásadu soukromého investora získaná částka nižší než hodnota prodaných aktiv⁷⁴. Při založení SFMI-Chronopost byl jediným externím investorem TAT, který získal 34% podíl. Pokud by SFMI-Chronopost zaplatila La Poste jakoukoli částku, o tuto částku by se jednoduše snížila hodnota dceřiné společnosti, a tedy i podílu La Poste.

116. Co přesně se událo, když La Poste založila SFMI-Chronopost? Mám za to, že je třeba zejména rozlišovat mezi jednak *činnostmi* souvisejícími se službami expresní pošty a jednak *hodnotou* těchto činností.

117. Je zjevné, že nový subjekt převzal *činnosti*. Tyto činnosti zahrnovaly správu a využívání báze zákazníků. Vlastním založením dceřiné společnosti však jejím

119. Mám za to, že zásada soukromého investora je rovněž použitelná pro převod činnosti státním subjektem na dceřinou společnost⁷⁵. Otázka zní, zda by soukromý investor postupoval stejným způsobem namísto, například, prodeje podniku třetí

72 — Bod 48 odůvodnění.

73 — Bod 169 napadeného rozsudku.

74 — Viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 28. ledna 2003, Německo v. Komise (C-334/99, Recueil, s. I-1139, body 133 a 134), týkající se prodeje podniku v bývalé Německé demokratické republice za zápornou prodejní cenu.

75 — Kritérium stanovené v rozsudku Chronopost I je naopak nepoužitelné, neboť uvedené kritérium se týká pokrytí nákladů u obchodních transakcí mezi mateřskou a dceřinou společností ve státním sektoru.

osobě. Komise tuto otázku řeší v napadeném rozhodnutí tím, že přezkoumává MVN získaný z vložení kapitálu La Poste v roce 1986⁷⁶.

120. V napadeném rozsudku Soud prvního stupně zcela správně konstatuje, že ustanovení, které je nyní obsaženo v čl. 87 odst. 1 ES, rozlišuje státní zásahy v souvislosti s jejich účinky⁷⁷. Není mi však jasné, jak by založení SFMI-Chronopost mohlo narušit trh. Uvedená společnost byla novým soutěžitелеm pouze do té míry, že se jednalo o nově založenou společnost s novým názvem. Její činnosti a zákazníci byly tvořeny činnostmi a zákazníky Postadex. Mám za to, že je mnohem pravděpodobnější, že účinkem vytvoření samostatné dceřiné společnosti za účelem provádění činností, jež byly dříve součástí státního podniku, bude zvýšení konkurenceschopnosti na trhu, za předpokladu, že jsou obchodní operace s její mateřskou společností prováděny v souladu s kritérii rozsudku Chronopost I.

121. S ohledem na všechny výše uvedené důvody nemám za to, že La Poste v době přeměny Postadex na dceřinou společnost převedla hodnotu Postadex na SFMI-Chronopost. Soud prvního stupně se tedy určení, že převod Postadex na SFMI-Chronopost, vzhledem k tomu, že SFMI-Chronopost neposkytla La Poste žádné protipl-

nění, představuje státní podporu, dopustil nesprávného právního posouzení⁷⁸.

122. Z výše uvedených důvodů navrhuji, aby Soudní dvůr přijal rovněž čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku.

Závěrečné poznámky

123. Podle článku 61 Statutu Soudního dvora, pokud Soudní dvůr zruší rozhodnutí Soudu prvního stupně, Soudní dvůr může sám vydat konečné rozhodnutí ve věci, pokud to soudní řízení dovoluje, nebo věc vrátit zpět Soudu k rozhodnutí.

124. Vzhledem k tomu, že Soud prvního stupně došel k závěru, že nemohl přezkoumat některé argumenty v rámci první části čtvrtého žalobního důvodu z důvodu nedostatečného odůvodnění napadeného rozhodnutí⁷⁹, mám za to, že stav řízení neumožňuje Soudnímu dvoru vydat konečné rozhodnutí ve věci. Navrhuji proto, aby Soudní dvůr vrátil věc Soudu prvního stupně a rozhodl, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později.

76 — Body 59 až 63 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

77 — Bod 160.

78 — Bod 167 napadeného rozsudku.

79 — Bod 102 napadeného rozsudku.

Závěry

125. S ohledem na výše uvedené argumenty navrhuji, aby Soudní dvůr:

- zrušil rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 7. června 2006, Ufex a další v. Komise, T-613/97, v rozsahu, v němž zrušil rozhodnutí Komise 98/365/ES ze dne 1. října 1997 o podporách údajně poskytnutých Francií SFMI-Chronopost „v rozsahu, v jakém určuje, že ani logistická a obchodní podpora poskytnutá La Poste své dceřiné společnosti SFMI-Chronopost, ani převod Postadex nepředstavují státní podporu ve prospěch SFMI-Chronopost“;

- vrátil věc Soudu prvního stupně;

- rozhodl, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později.